

Til bredejere og
interesseorganisationer

(bilag til projektet er tilgængelig på kommunens hjemmeside
www.langlandkommune.dk under høringer og tilladelser)

Teknik og Miljø
Fredensvej 1,
5900 Rudkøbing
Tlf. 63 51 60 00
E-mail: teknik.miljoe@langlandkommune.dk
www.langlandkommune.dk

Dato: 10-02-2021 J. nr.: 20/12695 Ref.: rimafI

Høring af vandløbsregulering ved Søgård Mose

I forbindelse med LIFE RigKilde-projektet Søgård Mose på Sydlangeland, der skal forbedre hydrologien i området, har Naturstyrelsen søgt om tilladelse til at omlægge dræn til overrisling på terræn, blokere interne dræn, afbryde brønde og delstrækning af kanal, forlænge grøfter samt etablere diger med overløb til vandløb. Hele det 127 ha store projektområde ejes af Naturstyrelsen (fig. 1).

Der er tale om tiltag, der er omfattet af vandløbsloven og som behandles efter bestemmelserne i bekendtgørelsen om vandløbsregulering og –restaurering m.v.¹ og jf. vandløbslovens² § 17.

Langeland Kommune har valgt at fremme projektet og sender hermed projektet i 4 ugers offentlig høring i henhold til bekendtgørelsens § 15. Høringsfristen er indtil d 10. marts 2021.

Langeland Kommunes planmyndighed har gennemgået ansøgningen og vurderet at det ansøgte ikke kræver landzonetilladelse efter planlovens § 35³.

Figur 1. Projektområde markeret med rødt.

¹ Miljø- og Fødevarerministeriets bekendtgørelse nr. 834 af 27. juni 2016 om vandløbsregulering og – restaurering m.v.

² Miljø- og Fødevarerministeriets lovbekendtgørelse nr. 1217 af 25. november 2019 af lov om vandløb

³ Miljø- og Fødevarerministeriets lovbekendtgørelse nr. 1157 af 1. juli 2020 af lov om planlægning

Du kan kontakte databeskyttelsesrådgiveren om dine rettigheder i henhold til databeskyttelseslovgivningen.

På www.datatilsynet.dk kan du læse mere om databeskyttelsesrådgiverens rolle.

Kontakt databeskyttelsesrådgiveren på e-mail db@langlandkommune.dk eller tlf. 23 99 61 40.

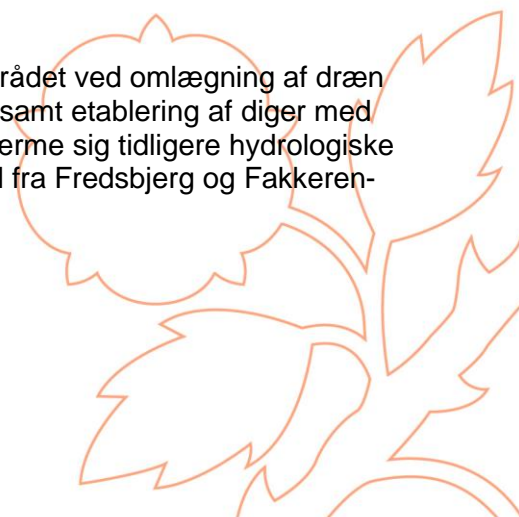
Langeland Kommune overvejer at træffe afgørelse på følgende vilkår:

- Projektet skal udføres i overensstemmelse med projektbeskrivelsen.
- De afvandingsmæssige forhold i og omkring området må ikke forringes som følge af projektet.
- Hvis projektet medfører afvandingsmæssige negative konsekvenser uden for projektområdet, skal projektejer fortage afværgetiltag.
- Nedlæggelse af drænen med udløb til kanalen skal ske som beskrevet 10 m fra kanalen, så opgravningen ikke påvirker kanalen.
- Tilfyldning af den sydlige del af Søndre Kanal skal ske på en sådan måde at vandløbene nedstrøms ikke tilslemmes. Brinken hvor tilfyldningen afsluttes ind mod Fakkerenden skal erosionssikres.
- Ifm. tørlægning af søer skal det oppumpede vand udledes på terrænet på en sådan måde, at det ikke medfører oversvømmelse eller uacceptable gener for omgivelserne. Specielt skal det sikres, at kanalerne ikke tilslemmes.
- Overløbene til Søndre Kanal skal etableres på en sådan måde, at vandløbsprofilen ikke indsnævres og så erosion af brinkerne modvirkes.
- Udformning af brinksikring skal ske i samarbejde med entreprenør Ole Egmoser som oprensere vandløbene.
- Overløbene skal vedligeholdes således at kørsel ifm. vedligeholdelse af vandløbene ikke vanskeliggøres.
- Forbedring af servicevejen skal ske uden for perioden med vandløbsvedligeholdelse og på en sådan måde, at vandløbet ikke påvirkes.
- Hvis der under gravearbejdet findes spor eller ting, der har arkæologisk interesse, skal arbejdet straks stoppes og Langeland Museum kontaktes (tlf. 63516308/21155328, mail: langelands.museum@langelandkommune.dk).
- Naturstyrelsen står for den fremtidige drift og vedligeholdelse i projektområdet samt projektets bygværker ved og i vandløbene (diger, stensikringer, overløb og brinksikring).
- Pumpelaget vedligeholder som hidtil servicevejen.
- Vedligeholdelse af de offentlige vandløb påhviler fortsat Langeland Kommune.
- Anlægsarbejdet skal færdigmeldes til Langeland Kommune senest 14 dage efter arbejdets afslutning. Færdigmeldingen skal indeholde GIS-oplysninger om placering af overløb, koter af stensikringer samt 3 topkoter langs det nye dige: én kote i østlig ende, en i vestlig ende samt en kote målt midt på digestrækningen.

Formål

Formålet er at forbedre den hydrologiske situation omkring Søgård Mose og Søgård Sø med henblik på at fremme potentialet for at udvikle arealer med rigkær og hvas avneknippe-mose, samt forbedre levesteder for spidssnudet frø, rørdrum og andre udpegningsarter, der er tilpasset våd natur.

De hydrologiske forhold forbedres ved at hæve vandstanden i området ved omlægning af drænen til overrisling, blokering af interne dræne og delstrækning af kanal, samt etablering af diger med overløb til vandløb. Projektet har et naturmæssigt sigte om at tilnærme sig tidligere hydrologiske forhold i området. Der sker ingen hydrologiske ændringer til Kanal fra Fredsbjerg og Fakkerenden, samt Søndre Kanal nedstrøms tilløb af disse.

Rådgivningsfirmaet Rambøll har foretaget en "Teknisk-biologisk Forundersøgelse". På baggrund heraf har Rambøll foretaget en nærmere beskrivelse, projektering og konsekvensvurdering af "projektforslag 2", som er det projekt, der ønskes gennemført. Desuden har Naturstyrelsen undersøgt afløbsforhold fra naboarealer nærmere. Det samlede ansøgningsmateriale er vedlagt som bilag til høringen og vil kunne tilgås på Langeland Kommunes hjemmeside i høringsperioden. Såfremt yderligere oplysninger ønskes, kan forundersøgelsesrapporten rekvireres hos Langeland Kommune.

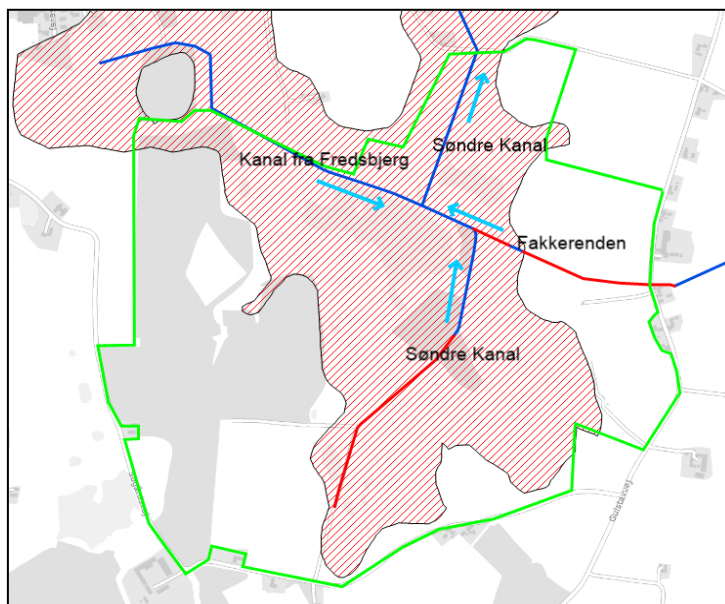
Eksisterende forhold

Søgård Mose er i dag afvandet via det offentlige Pumpelag "Magleby Nor", beskrevet i regulativ for kommunevandløb nr. 12, Magleby Nor. Herunder hører Kanal fra Fredsbjerg og Søndre kanal mens det offentlige vandløb Fakkerenden er uden for pumpelaget og beskrevet i Regulativ for Kommunevandløb nr. 9, Fakkerenden.

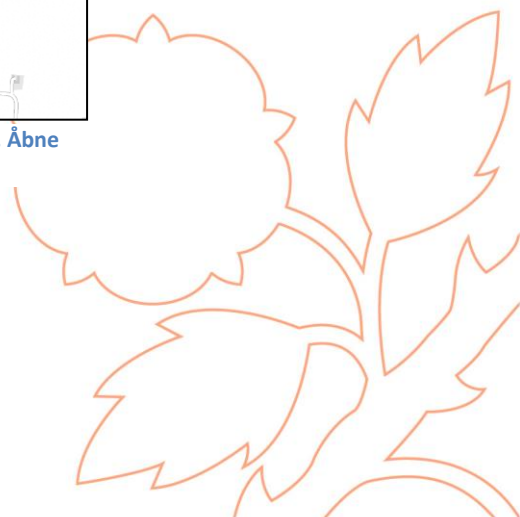
Overordnet kan afvandingsystemet opdeles i kanaler og dræn. Udover overfladeafstrømning tilføres der vand til projektområdet via kanalen Fakkerenden fra øst og Kanal fra Fredsbjerg fra nordvest (fig. 2). Disse kanaler/vandløb løber til Søndre Kanal, der leder vandet videre ud af projektområdet mod pumpestationen ved Klise Nor.

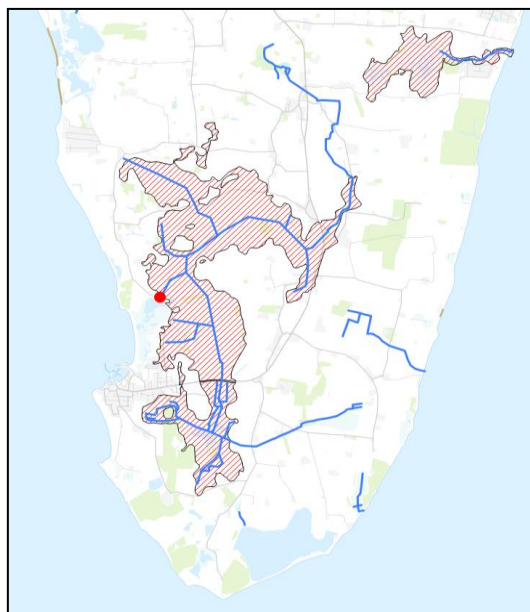
Pumpen ved Klise Nor er beliggende på matr.nr. 22g og 22h Nordenbro By, Magleby. Fra pumpen ledes vandet videre igennem Klise Nor hvorfra det gennem en ca. 160 m lang kanal løber til sluseanlægget i kysten matr.nr. 22f Nordenbro By, Magleby.

Hele pumpelagets område afvandes til ovennævnte pumpe via flere afvandingskanaler (fig. 3). Der bliver i udgangspunkt pumpet til omkring kote -3,0 m ved pumpen opstrøms Klise Nor.

Figur 2. Afvanding i projektområdet (grøn). Pumpelag skraveret. Åbne kanaler (mørkeblå) og rørlagte strækninger (rød).

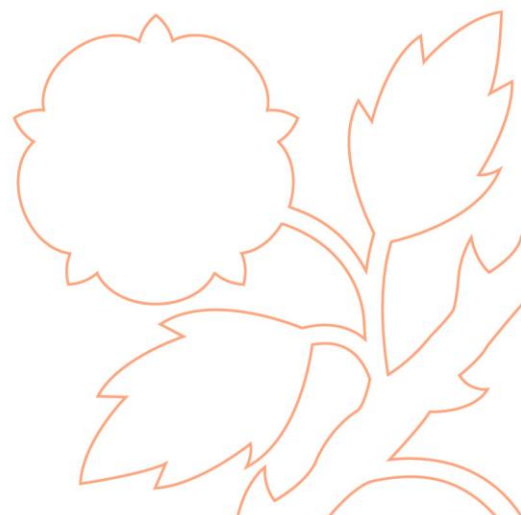
Figur 3. Magleby Nor pumpelag (skraveret) med pumpe i Klise Nor (rød prik) og tilhørende kanaler (blå).

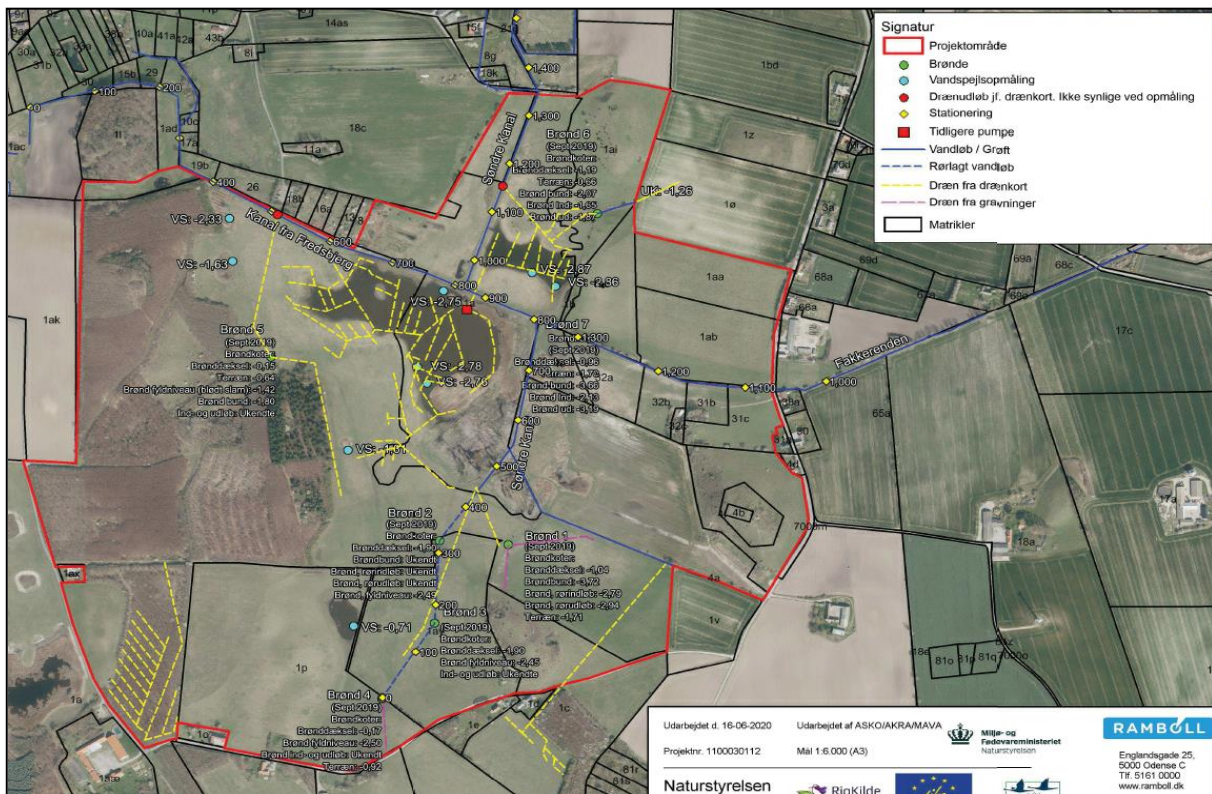
Terræn og vandspejl

I dag foregår både udsivning og overløb fra den sydlige sø (Søgård sø) til kanalen fra Fredsbjerg og Søndre Kanal. Den centrale del af søen har en bundkote på ca. -3,50 m., mens der er indmålt et vandspejl i søen i november 2017 til -2,77 m. Ved opmåling i banketten mellem den sydlige sø og kanalen, er der indmålt et overløb i kote -2,79 m. Vandstanden i kanalen er samtidigt målt til -2,90 m, så der er med den aktuelle målte vandstand ingen åben hydraulisk forbindelse mellem den sydlige sø og kanalen. Den målte vandstand på -2,77 m vil pga. overløbet til kanalen, således være den maksimale vandstand, der indstiller sig i den sydlige sø, når der er overskud af vandtilstrømning til søen fra det direkte opland. Om vinteren er der overskud af vand og derfor kan kote -2,77 m defineres som den nuværende vintermiddel vandstand.

Der er flere lave områder mellem den sydlige sø og kanalerne. I den nuværende situation er det kun, hvis vandet i de pumpede kanaler stiger op over disse lave områder, at vandstanden i søen vil stige over kote -2,77 m. For at gøre det muligt, at øge vandstanden i søen skal terrænet således hæves mellem søerne og vandløbene.

Det nuværende afvandingsystem i projektområdet med indtegning af dræn og brønde fremgår af ansøgers materiale vist i figur 4.

Figur 4. Ansøgers oversigt over den nuværende afvanding i projektområdet.

Projektbeskrivelse

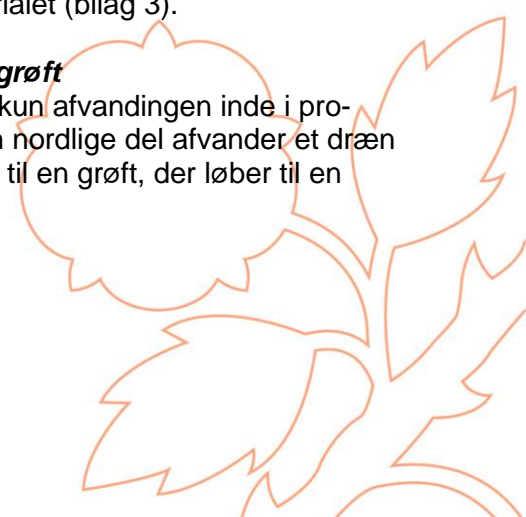
Følgende af projektets anlægselementer indgår i håndtering af overfladevand

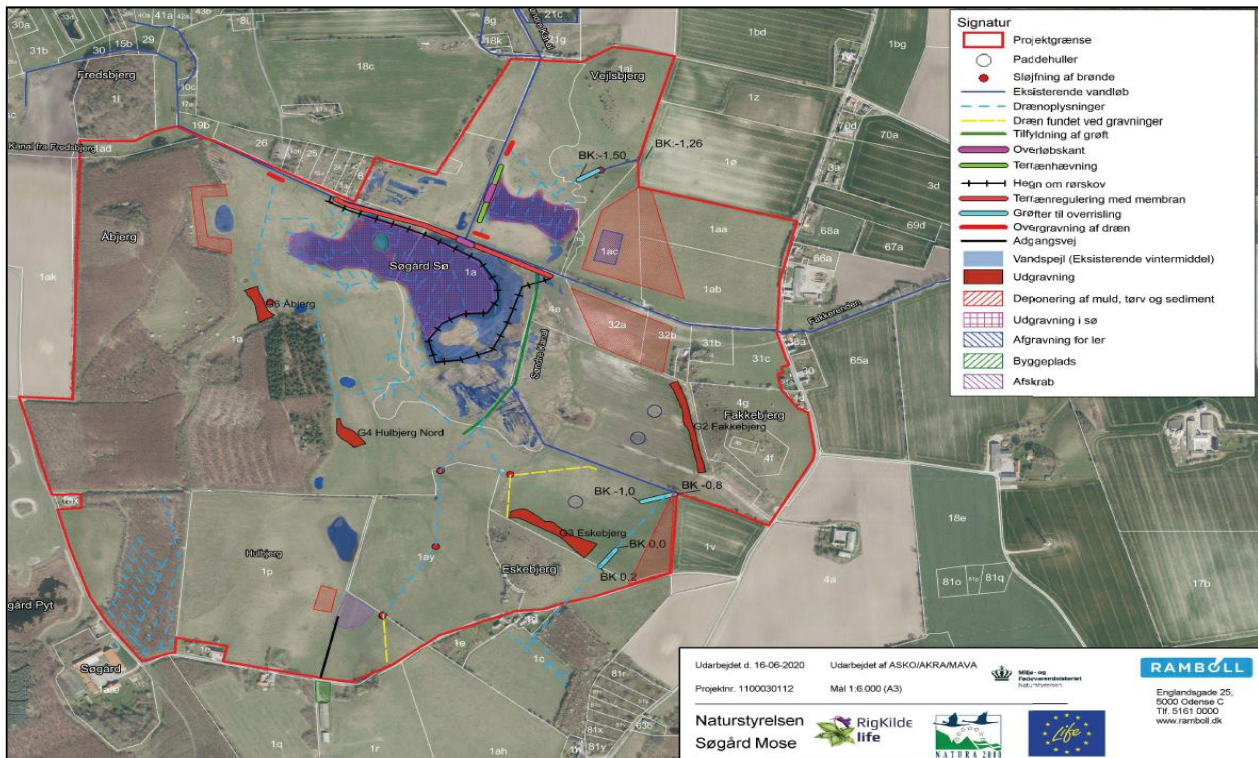
- Om- og nedlægning af eksisterende dræn og forlængelse af grøft
- Nedlæggelse af drænbrønde
- Udgravning og hævnning af vandstand i søer
- Nedlæggelse af delstrækning af Søndre Kanal
- Etablering af diger og forbedring af eksisterende servicevej langs vandløb
- Etablering af overløb fra søer til kanaler
- Paddeskrab og øvrig terrænregulering

Projekttiltagene skal dels sikre, at afvandingen inde i projektområdet afbrydes og dels sikre, at afvandingen udenfor projektområdet ikke påvirkes af projektet. Projekttiltagene fremgår af figur 5 med tilhørende konsekvenskort, der kan ses i ansøgningsmaterialet (bilag 3).

Om- og nedlægning af eksisterende dræn og forlængelse af grøft

De fleste drænsystemer i projektområdet er interne og håndterer kun afvandingen inde i projektområdet, som med få undtagelser ender i Søndre Kanal. I den nordlige del afvander et dræn fra nabomatrikel 1ø ind i projektområdet (fig. 5). Drænet afvander til en grøft, der løber til en

Figur 5. Ansøgers oversigt over projektiltag i Søgård Mose.

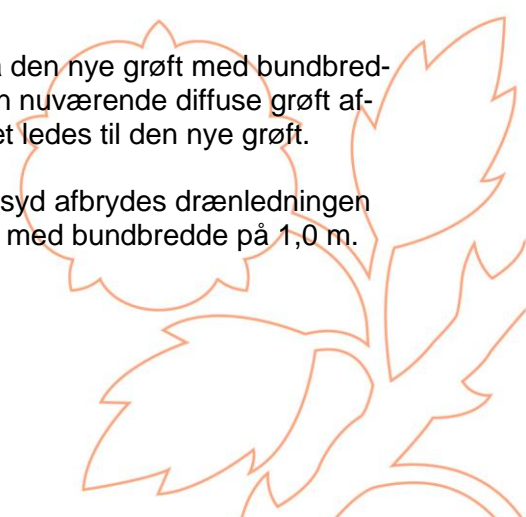
brønd og fra brønden løber vandet via det gamle drænsystem til Søndre kanal. Ved skel er grøftens bundkote $-2,6$ m og bundbredden $0,8$ m.

Den eksisterende grøft forlænges ca. 30 m, og drænvand fra matrikel 1 ø ledes til overrisling på terræn. Grøften udføres med en bundbredde på $1,0$ m og anlæg $a=1$, hvorved afvandingen på matrikel 1 ø i fremtiden vil være uændret eller forbedret. Grøftens udløb er placeret ca. 50 m fra den nordlige sø, hvorved det sikres, at der ikke afledes næringsholdigt drænvand direkte i søen.

Ifølge drænkort er der dræntilløb fra Naturstyrelsens matrikel $1c$ syd for projektgrænsen. Drænet løber til en diffus grøft ved det nordvestlige hjørne af nabomatrikel $1v$. Syd for projektgrænsen er der to dræntilløb fra naboer. Søgårdsvej 16 har septiktank med overløb til drænet, og Søgårdsvej 14 og 16 har tilløb af overfladevand fra mindre arealer. Drænet ledes i dag til diffus afledning ved grøften (fig. 5). Der er et muligt dræn fra matrikel $1v$ til grøften. I forbindelse med anlægsarbejderne udføres søgegravning efter dræn fra syd og øst. Dræn til grøften frigraves og det sikres at drænene kan afvande til terræn via en ny grøft.

Grøften fra $1v$ har en indmålt bundkote i $-0,8$ m. Grøften ledes via den nye grøft med bundbredde på 1 m og anlæg $a=1$ til udledning på terræn i kote $-1,0$ m. Den nuværende diffuse grøft afproppes over en strækning på ca. 10 m, for at sikre at drænvandet ledes til den nye grøft.

For at minimere vedligehold af den eksisterende drænelledning fra syd afbrydes drænelledningen umiddelbart nord for Eskebjerg og ledes til overrisling via en grøft med bundbredde på $1,0$ m.

og anlæg a=1. Terræn ved start af ny grøft er i kote ca. 1,2 m. og drænet skønnes som udgangspunkt til at ligge i kote 0,2 m. og ledes til overrisling i kote 0,0 m. I forbindelse med anlægsarbejderne frigraves ledningen og udløbskote bestemmes nærmere.

Der er et drænudløb til Kanal fra Fredsbjerg og to drænudløb til Søndre Kanal. Den præcise placering er ikke kendt, da udløbene ikke er synlige. Den omtrentlige placering fremgår af figur 5. Drænene nedlægges. Nedlæggelserne foretages mindst 10 m fra kanalerne, så nedlæggelsen ikke påvirker disse.

Nedlæggelse af drænbrønde

I forbindelse med forundersøgelserne kunne det konstateres, at brønde og dræn i projektområdet er dårligt vedligeholdt og med kun et lille flow i de fleste brønde. For at sikre, at dræn i fremtiden ikke er aktive, nedlægges 6 brønde (fig. 5).

Udgravning og hævnning af vandstand i søer

Vandstanden hæves i den sydlige sø til en vintervandstand i kote -2,40 m og i den nordlige sø til kote -2,60 m. Dette gennemføres ved at etablere terrænhævninger langs kanalerne, samt etablere en lodret membran ved den sydlige sø, for at mindske udsivning til kanalen. Udover vandspejlshævningen foretages der afgravning af 25 cm sediment i bunden af søerne.

Søerne udvides med en vintermiddel vandstand fra p.t. ca. 6,9 ha til ca. 9,9 ha og ved sommermiddel vandstand fra 4,4 ha til 8,6 ha. (fig. 6). Uddybningen giver en øget vanddybde, der giver mulighed for etablering af Hvas avneknippe.

Søerne tørlægges ved pumpning forud for oprensning/uddybning af søbunden. Det oppumpede vand bliver udledt på terræn på modsatte side af kanalerne hhv. nord for den sydlige sø og vest for den nordlige sø. Vandet udledes minimum 10 m fra kanalerne.

Der afgraves inden for den angivne afgrænsning (fig. 5).

Arealet af afgræssede våde enge med en drændybde under 0,5 m vil være relativt uændret med projektet (øges med ca. 0,9 ha).

Nedlæggelse af delstrækning af Søndre Kanal

Søndre Kanals åbne forløb nedlægges fra ca. st. 430 til sammenløbet med Fakkerenden i ca. st. 800 (fig. 5). Dette gøres ved, at den tørveholdige jord fra oprensningen af søerne og anden overskudsjord indbygges i den del af kanalen, der skal tilfyldes. Tilfyldningen foretages fra den sydlige ende frem til tilløbet af Fakkerenden, så vandet presses ud af Søndre Kanal. Der indbygges en overhøjde på ca. 20 cm.

Tilfyldningen udføres således, at vandløbene nedstrøms ikke tilslemmes. Brinken, hvor tilfyldningen afsluttes ind mod Fakkerenden, erosionssikres med sten således at vandløbsprofilen ikke ændres.

Etablering af diger og forbedring af servicevej langs vandløb

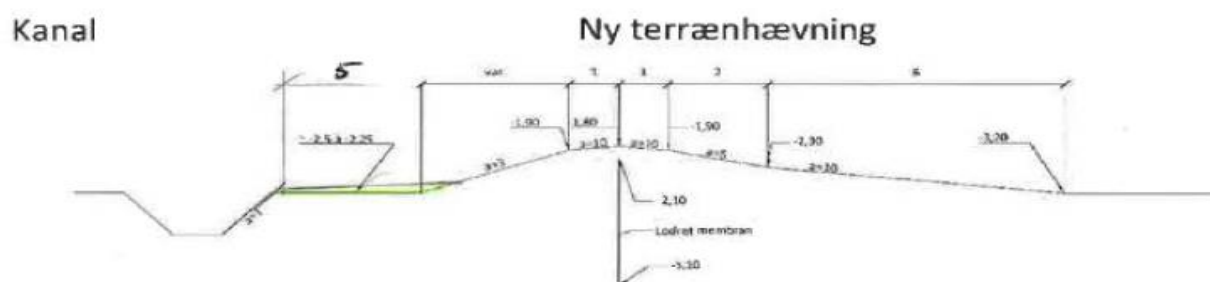
For at sikre en hævet vandstand i den sydlige og nordlige sø etableres et dige hhv. nord for den sydlige sø og vest for den nordlige sø 5 m fra vandløbskant (fig. 5). I begge diger etableres et stensikret overløb og for at minimere udsivning fra den sydlige sø til kanalerne etableres der en lodret membran i dette dige.

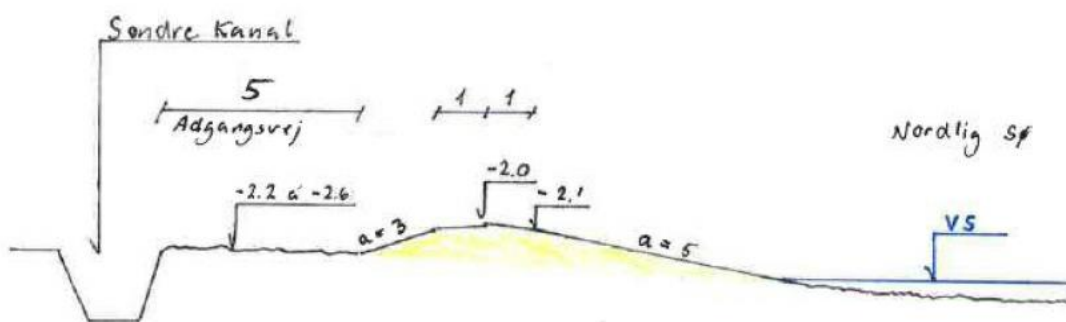
Tværsnit i diget ved den sydlige sø fremgår af figur 6. Oversiden af diget etableres i kote -1,80 med en kronebredde på 2 m. For at minimere udsivning til kanalen skal der etableres en lodret membran med top i kote -2,10 og bund i kote -5,10, hvilket er ca. 1,5 m under bunden af kanalen.

For at kunne vedligeholde terrænhævningen og kanal forbedres den eksisterende servicevej mellem kanalen og diget. Servicevejen hæves 0,15 m fra kanalens kronekant til 0,30 m ved foden af diget med en hældning mod kanalen på 30 ‰. Opfyldningen forsættes op mod diget, så den reelle bredde af servicevejen bliver ca. 6 m.

Figur 6. Ansøgers tværsnit i diget ved den sydlige sø, opfyldning med muld markeret med grønt.

For den nordlige sø etableres et mindre dige. Tværsnit i diget fremgår af figur 7. Diget etableres 5 m fra Søndre Kanal, så der er plads til vedligeholdelse af kanalen. Dige-kronen etableres 2 m bred med en topkote i -2,0.

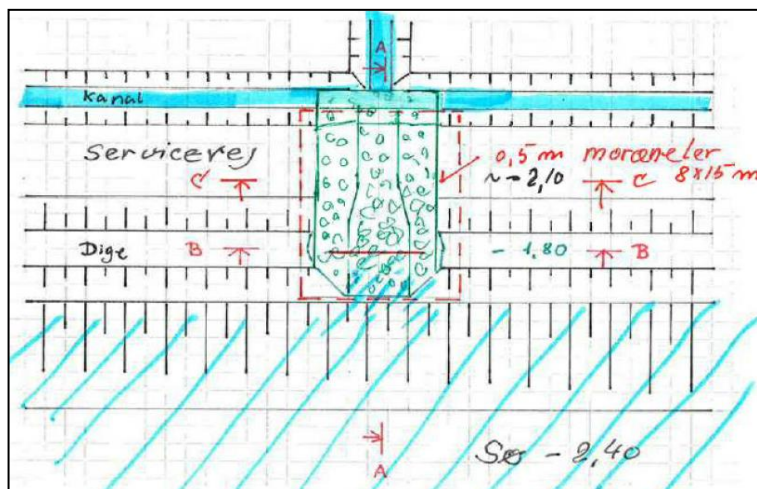
Figur 7. Ansøgers tværsnit i dige (gul) ved den nordlige sø.

Etablering af overløb fra søer til kanaler

Overløbene fra søerne etableres 3 m brede og en 30 cm tyk stensikring i kote -2,40 og der placeres en 10 mm PE-plade i overløbet for at sikre en fast overløbskant i kote -2,40 m fra den sydlige sø og kote -2,60 m fra den nordlige sø. Overløbet placeres overfor den syd-nord gående del af Søndre Kanal, så risikoen for erosion minimeres. Overløbene fungerer som en lavning i diget, hvor vandet kan løbe henover.

Principperne i udløbenes udformning fremgår af figur 8, 9 og 10.

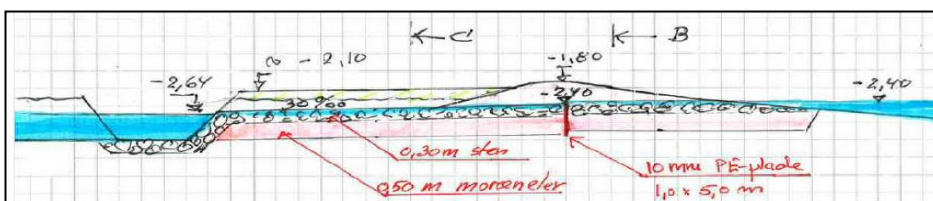

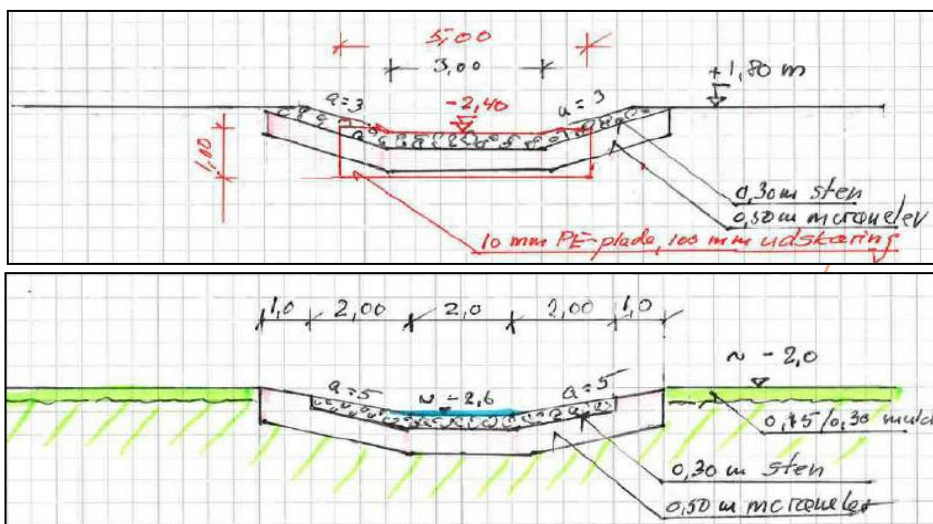
Figur 8. Ansøgers plantegning af udløb fra sydlige sø.

Stensikringen fortsætter helt ud til vandløbene og ned ad vandløbenes brinksider. Stensikringen udføres ved først at udgrave i brinker og vandløbsbund. Tykkelsen/dybden af udgravningen svarer til tykkelsen af stensikringerne, så der ikke ændres på vandløbsprofilen. Herved sikres at tiltag ikke påvirker kanalernes afvandingssevne. På kanten af kanalen pakkes store sten tæt med underlag af mindre sten. Ved store vandføringer fra søen vil vandet dog også stå højt i kanalen, hvilket mindsker belastningen.

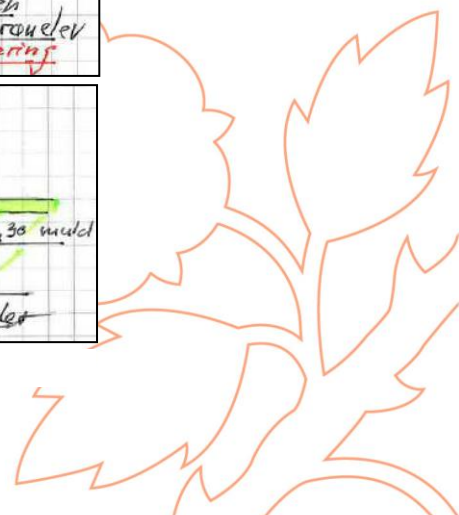
Ved etablering af overløbet fra den nordlige sø føres stensikringen op ad brinkkanten på modsat side af kanalen i 3,0 m bredde.

Figur 9. Ansøgers tværsnit i udløb fra sydlig sø set fra vest. Stensikringen er vist med grønt og den stiplede sorte viser konturen af diget.

Figur 10. Ansøgers tværsnit af udløb i dige fra sydlig sø.

I forbindelse med vedligeholdelse af kanalerne, skal der kunne køres hen over de stensikrede overløb mellem digerne og kanalerne. Kanten af stensikringerne placeres derfor plant med omgivende terræn, mens bundkoten i stensikringerne placeres 0,15 m under terræn.

Paddeskrab og øvrig terrænregulering

For at forbedre forholdene for spidssnudet frø, udføres paddeskrab på engene i lave områder, så de i løbet af vinteren fyldes med overfladevand, men udtørres i løbet af sommeren. Paddehullerne er placeret i lavninger, hvor der allerede i dag står vand om vinteren, og som i dag udtørres om sommeren.

Den eksisterende ø i den sydlige sø hæves for at sikre øen, når vandstanden i søen hæves. Øen hæves til kote -2,2 m. Øen skal have et areal på ca.200 m².

4 steder op mod hatbakkerne er fundet egnet til afrømning af overjord, for at skabe bedre forhold for udvikling af rigkær (fig. 5).

På den sydlige del af projektarealet er der ved boring fundet grundvandsspejl i terræn. Med henblik på at skabe bedre forhold for udvikling af rigkær afskrabes muldlaget her (ca. 0,3 m) på ca. 0,3 ha (lilla skravering på figur 5).

Projektets konsekvenser i forhold til Natura 2000 områder og bilag IV arter

Søgård Sø og Søgård Mose udgør en del af projektområdet og en del af Natura 2000 området Det Sydfynske Øhav, som indeholder Fuglebeskyttelsesområde nr. 72 Marstal Bugt og den sydlige del af Langeland samt Habitatområde H111 Sydfynske Øhav. Udpegningsgrundlaget for habitat- og fuglebeskyttelsesområdet fremgår af tabel 1 og 2.

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 111		
Naturtyper:	Sandbanke (1110)	Vadeflade (1140)
	Lagune* (1150)	Bugt (1160)
	Rev (1170)	Strandvold med enårige planter (1210)
	Strandvold med flerårige planter (1220)	Kystkint/klippe (1230)
	Enårig strandengvegetation (1310)	Strandeng (1330)
	Forklit (2110)	Hvid klit (2120)
	Grå/grøn klit (2130)	Kransnålalge-sø (3140)
	Næringsrig sø (3150)	Vandløb (3260)
	Tørt kalksandsoverdrev* (6120)	Kalkoverdrev* (6210)
	Surt overdrev* (6230)	Tidvis våd eng (6410)
	Urtebræmme (6430)	Avneknippemose* (7210)
	Kildevæld* (7220)	Rigkær (7230)
	Bog på muld (9130)	Ege-blandskov (9160)
	Skovbevokset tørvemose* (91D0)	Elle- og askeskov* (91E0)
Arter:	Skæv vindelsnegl (1014)	Sumpvindelsnegl (1016)
	Stor vandsalamander (1166)	Klokkefrø (1188)

Tabel 2. Fra Natura 2000-plan, Det sydfynske Øhav, Habitatområde H96, Miljø- og Fødevarerministeriet, Naturstyrelsen.

Udpegningsgrundlag for Fuglebeskyttelsesområde nr. 72		
Fugle:	rørdrum (Y)	sangsvane (T)
	edderfugl (T)	havlit (T)
	havørn (TY)	rørhog (Y)
	fiskeørn (T)	pletlet rørvagtel (Y)
	engsnarre (Y)	fjordterne (Y)

Tabel 2. Fra Natura 2000-plan, Det Sydfynske Øhav, Fuglebeskyttelsesområde 72, Miljø- og Fødevarerministeriet.

I ansøgers konsekvensvurdering (bilag 4) peges der på en halvering af kvælstof fra projektområdet til Det Sydfynske Øhav, hvilket vil bidrage til at sikre en gunstig bevaringsstatus for udpegningsgrundlaget for habitatområdet.

Langeland Kommune har ikke registreringer af bilag IV-arters udbredelse i projektområdet, men området ligger indenfor udbredelsesområde for følgende bilag IV-arter:

- Flagermus: Sydflagermus, Vandflagermus, Dværgflagermus
- Stor Vandsalamander
- Klokkefrø
- Spidssnudet Frø
- Springfrø

Det forventes, at projektet vil have en positiv påvirkning for vandflagermus idet fødesøgningsmuligheder forbedres som følge af et større vanddækket område.

Det forventes videre, at de lavvandede søer og paddeskrab i projektområdet vil fremme levesteder, yngle- og fourageringsmuligheder for en lang række arter.

Det er på baggrund af ovennævnte Langeland Kommunes vurdering, at projektet ikke indebærer forringelse, eller hindrer genoprettelse af naturtyper i Natura 2000 områder eller levesteder for de arter, som områderne er udpeget for herunder være til skade for Bilag IV-arter eller deres levesteder.

Miljø- og afvandingsmæssige konsekvenser

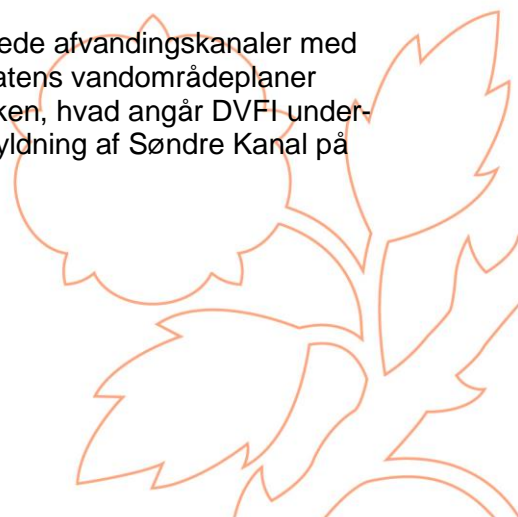
Etablering af søerne med 3 m brede overløb vil virke som et forsinkelsesbassin til vandløbene. I den nuværende situation vil der ved store regnhændelser være overløb fra den sydlige sø og der vil være afstrømning fra den rørlagte del af Søndre Kanal og den åbne strækning igennem mosen syd for den sydlige sø. I den fremtidige situation skal alt nedbøren fra syd afvandes igennem søen.

Udløbet er designet til, at der ved en stor regnhændelse med 50 mm nedbør på 24 timer på et tidspunkt, hvor søen allerede har overløb, kun vil afledes ca. 90% af vandmængden i den nuværende situation (bilag 1)

Det er derfor Langeland Kommunes vurdering, at der pga. de to overløb fra søerne i hhv. kote -2,4 m for den sydlige sø og -2,6 m i den nordlige sø, svarende til en middel vintervandstand, vil være en reduceret og ved større regnhændelser mere kontrolleret afstrømning til kanalerne.

Der ændres ikke på vandløbsprofilet og dermed afstrømning, da stensikringen udføres ved at udgrave brinkerne i samme tykkelse/dybde som tykkelsen af stensikringerne.

Langeland Kommune bemærker, at kanalerne i projektet er pumpede afvandingskanaler med ringe fald og uden fysisk variation. Kanalerne er ikke målsatte i statens vandområdeplaner (2015-2021). Der foreligger ikke data om vandløbstilstanden hverken, hvad angår DVFI undersøgelser eller fiskeundersøgelser. Det vurderes derfor ikke, at til fyldning af Søndre Kanal på strækningen st. 430 – 800 vil forringe forholdene i vandløbet.

Det vurderes, at de hydrauliske forhold forbedres væsentligt i forhold til udvikling af hvas avneknippe-mose og forholdene for rørdrum, hvor især den mere permanente vandflade i søerne er en stor forbedring. Hertil vil den samlede udledning af kvælstof til Søndre Kanal næsten halveres, hvilket vil forbedre vandkvaliteten i vandløbene.

Vurderingerne er foretaget på baggrund af ansøgers materiale, herunder "Afvandingsforhold Søgårdsvej" (bilag 5) samt "Notat af 23. juni 2020 "Konsekvenser ved gennemførelse af projektet med en større sø" (bilag 6).

Langeland Kommune lægger samlet set til grund på det foreliggende grundlag, at der i overensstemmelse med § 18 i ovennævnte bekendtgørelse, er taget behørigt hensyn til samtlige afvandingsinteresser ved vandløbene omkring Søgård Mose samtidig med, at afvandingen af naboarealer til projektområdet ikke påvirkes negativt. Projektet er videre foreneligt med hensynet til de miljømæssige rammer, der er fastlagt for området.

Projektet anses derfor at være foreneligt med vandløbslovens formålsparagraf, jf. lovens § 1.

Fremtidig vedligeholdelse

Vandløbslovens regelsæt omkring rettigheder og pligter vedr. vedligehold af både offentlige og private vandløb, dræn, grøfter, rørledninger m.v. opretholdes uændret efter en projektrealisering.

Private vandløb, som både består af lukkede og åbne afvandingssystemer, skal fortsat vedligeholdes af bredejerne, som skal sikre, at vandføringsevnen ikke ændres, jf. vandløbslovens § 27. Endvidere skal bredejerne sikre, at opstrøms beliggende lodsejere fortsat kan aflede vand. Det gælder ligeledes for de dræn, der hæves til overrisling af terrænet i projektområdet.

Vedligeholdelsespligten af de offentlige vandløb i projektområdet tilfalder fortsat Langeland Kommune dog med undtagelse af vedligeholdelse af projektets diger og overløbsbygværker.

Projektejer sikrer, at stensikringerne mellem diger og kanaler ikke gror til i en grad, der besværliggør vandløbsvedligeholdelsen. Projektejer vedligeholder desuden samtlige bygværker etableret ifm. projektet. Dette indebærer også vedligehold af brinksikringer i vandløbsprofilen. Desuden påhviler det projektejer at vedligeholde diger etableret ifm. projektet.

Anden lovgivning

Miljøvurdering

Projektet er omfattet af VVM-bekendtgørelsen⁴, da regulering af vandløb er medtaget i bilag 2, pkt. 10, f: *Anlæg af vandveje, som ikke er omfattet af bilag 1, kanalbygning og regulering af vandløb*. Miljøstyrelsen har i brev af 20. maj 2020 truffet afgørelse om, at Projekt Søgård Mose ikke er omfattet af krav om miljøvurdering (bilag 7).

Naturbeskyttelse

⁴ Miljø- og Fødevarerministeriets bekendtgørelse nr. 973 af 25. juni 2020 af lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM).

Indenfor projektområdet forefindes naturtyperne eng, mose, strandeng og sø, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens⁵ § 3 ligesom samtlige vandløb er omfattet. Realisering af projektet kræver således en dispensation til projektet. Svendborg Kommune, som administrerer naturbeskyttelsesloven for Langeland Kommune i henhold til det forpligtigende kommunale samarbejde, har i breve af hhv. 28. oktober 2020 og 9. februar 2021 meddelt dispensation fra Naturbeskyttelseslovens § 3 til projektet (bilag 8 og 9).

Museumsloven

Ansøger oplyser, at der i projektområdet er 3 diger, der er omfattet af museumslovens⁶ § 29a, stk. 1. Det oplyses, at digerne ikke vil blive påvirket under anlægsarbejdet. Såfremt dette ændrer sig, vil det kræve en dispensation fra museumsloven at gennemføre projektet. Et enkelt dige ligger indenfor et areal, hvor afvandingen bliver ændret således, at området ændres fra græsland til fugtig eller våd eng. Langeland Kommune vurderer, at det ikke er at betragte som en tilstandsændring for diget, hvorfor det ikke kræver en dispensation fra museumsloven.

Berørte matrikler og ejerforhold

Ejer	Matrikelnr.	Ejerlav	Adresse
Naturstyrelsen	18c 1a, 1b 1a, 1p, 1ay 1ai, 1aa, 1ab, 1ac, 4e, 32a, 32b, 31b, 31c, 4a, 4b, 4f, 4g	Bagenkop By, Magleby Fakkenor, Magleby Søgård Hgd., Magleby Søndenbro By, Magleby Søndenbro By, Magleby	
Knud Elnegaard	1v, 1ø	Søndenbro By, Magleby	
Lene og Jørgen Bang-Jensen	1e	Søgård Hgd., Magleby	Søgårdsvej 14
Hanne L. Bårris og Peter H. Andersen	1d	Søgård Hgd., Magleby	Søgårdsvej 16

Økonomi

Projektets anlægsoverslag eks. moms er udregnet til ca. 3,1 mio. kr. (bilag 1). Naturstyrelsen afholder alle udgifter.

Tidsplan

Projektet forventes at kunne udføres på ca. 8 uger. Arbejdet påbegyndes snarest muligt. Det tilstræbes dog at arbejdet udføres i en tør periode med lav vandstand i søerne og tørre enge, samt at det udføres uden for fuglenes ynglesæson.

Høring

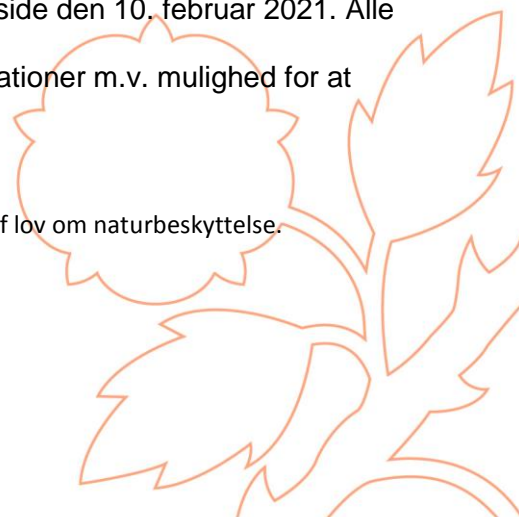
I henhold til § 15 i bekendtgørelse om vandløbsregulering og – restaurering sendes dette projekt i høring. Høringsperioden er 4 uger fra offentliggørelsen af projektet.

Projektet vil blive annonceret på Langelands Kommunes hjemmeside den 10. februar 2021. Alle bilag vil være tilgængelige på hjemmesiden i høringsperioden.

I høringsperioden har projektdeltagere, borgere, interesseorganisationer m.v. mulighed for at indsende bemærkninger eller indsigelser til projektet.

⁵ Miljø- og Fødevarerministeriets lovbekendtgørelse nr. 240 af 13. marts 2019 af lov om naturbeskyttelse.

⁶ Kulturministeriets lovbekendtgørelse nr. 358 af 8. april 2014. Museumslov.

Bemærkninger til projektet indsendes skriftligt til Langeland Kommune, Infrastruktur, Fredensvej 1, 5900 Rudkøbing eller til trafik.miljoe@langelandkommune.dk.

Indkomne bemærkninger eller indsigelser vil indgå som grundlag for kommunens videre behandling af sagen. Efter den offentlige høring vil den egentlige behandling efter vandløbsloven finde sted. Når den endelige afgørelse efter vandløbsloven foreligger, er der 4 ugers klagefrist.

Hvis der er spørgsmål eller bemærkninger kan vandløbsmyndigheden kontaktes på tlf. 63516042 eller mail rifafl@langelandkommune.dk

Med venlig hilsen

Rikke de Neergaard
Biolog

Bilag

Bilag 1_Detailprojekt til myndighedsbehandling

Bilag 2_Konsekvenskort 14_5 til 14_8

Bilag 3_Konsekvensvurdering

Bilag 4_Notat – Afvandingsforhold Søgårdsvej

Bilag 5_Notat_Konsekvenser ved gennemførelse af projektet med større sø

Bilag 6_Søgård Mose_VVM afgørelse

Bilag 7_Søgård Mose_§3 dispensation

Bilag 8_Dispensation efter §3 i naturbeskyttelsesloven til tilfyldning af en strækning på Søndre Kanal_Svendborg Kommune

Bilag 9_Dispensation til naturprojekt ved Søgård Mose_Svendborg Kommune

Kopi til:

Matrikelejere/bredejere:

Naturstyrelsen (nst@nst.dk)

Magleby Pumpelag ved formand Søren Rosholt (lundegaard@vesteregnet.dk)

Lene og Jørgen bang-Jensen, Søgårdsvej 14, 5935 Bagenkop

Peter H. Andersen og Hanne L. Bårris, Søgårdsvej 16, 5935 Bagenkop

Knud Elnegaard, Gulstavvej 23, 5935 Bagenkop

Interesseorganisationer og myndigheder:

Danmarks Naturfredningsforening (dn@dn.dk)

Danmarks Naturfredningsforening - Langeland (langeland@dn.dk)

Dansk Ornitologisk Forening – (dof@dof.dk)

Dansk Ornitologisk Forening – Langeland (langeland@dof.dk)

Sportsfiskeren Langeland (michschultz@gmail.com)

Danmarks Sportsfiskerforbund (post@sportsfiskerforbundet.dk)

Danmarks Sportsfiskerforbund - Fyn, v./Søren Knabe (soren@knabe.dk)

Friluftsrådet (sydfyn@friluftsradet.dk)

Langeland Vandløbslag, Formand Niels Grønnegaard (helleogniels@paradis.dk)

Ferskvandsfiskeriforeningen (nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk)

Langeland Museum (langelands.museum@langelandkommune.dk)

Kystdirektoratet (kdi@kyst.dk)

